
Sport i slobodno vrijeme

Automobil i dvokotač

Stambena zajednica/studentski dom/stan

Školovanje i zaposlenje

Samac/partnerstvo/mlada obitelj

Sigurno u budućnost

Državno i privatno osiguranje
u mlađoj životnoj dobi

Predgovor

Dragi čitatelji!

Dr. Louis Norman-Audenhove
Glavni tajnik Austrijske udruge
osiguravatelja (Österreichischer
Versicherungsverband VVO)

Dr. Josef Kubitschek
Direktor udruge za informiranje
potrošača (Verein für Konsu-
menteninformation VKI)

U mladosti često ne razmišljamo o opasnostima i rizicima koje nam život može donijeti. Vrijeme u kojem živimo uglavnom je važnije od budućnosti. No upravo je u tom razdoblju života važno s dobrim osiguranjem započeti školovanje i radnu karijeru i pobrinuti se za vlastitu budućnost.

Udruga za informiranje potrošača svojim analizama, ispitivanjima i izvješćima doprinosi transparentnosti i u području osiguranja. Samo dobro informirani potrošači mogu odabrati ponude osiguranja koje odgovaraju njihovim potrebama.

Ovo posebno izdanje KONSUMENTA u suradnji s Austrijskom udrugom osiguravatelja (VVO) informira o rizicima od kojih se mladi mogu osigurati i o osiguranjima koja su važna za individualno planiranje života.

Na jednostavan način objašnjavamo složene situacije i osnovne pojmove iz područja osiguranja kako bi što jednostavnije mogli donijeti odluku o osiguranjima koja su svršishodna upravo u mlađoj životnoj dobi da biste u sadašnjosti, ali i u budućnosti, imali dostatnu osigurateljnu zaštitu.

Jedan krivi pokret, nakratko odlutamo u mislima – dovoljan je jedan trenutak da vam se život u potpunosti promijeni. Od toga nitko nije zaštićen, bez obzira na krajnji oprez i pažljiv način života. Ako se pritom oštete samo stvari, imali ste sreću, jer se one možda mogu nadomjestiti. Puno je gore ako zadobijete trajna tjelesna oštećenja ili pak nekoga ozlijedite.

Kako u takvim teškim životnim situacijama ne biste potonuli i bez pomoći prijatelja ili obitelji zapali u siromaštvo, država je isplela socijalnu mrežu: svatko uplaćuje prema svojim mogućnostima, a pomoći i potporu dobiva po potrebi. S jedne strane postoje usluge na koje svaki pojedinac uvijek ima pravo, dok s druge strane postoje usluge koje se mogu dobiti samo na temelju plaćanja doprinosa za osiguranje (= socijalno osiguranje).

Privatno: samo uz plaćanje premije

I privatni osiguratelji funkciraju po načelu „solidarne zajednice“. Mnogi osiguranici uplaćuju premije da bi u osiguranom slučaju ili po dogovoru, kao što su npr. životna osiguranja, dobili povrat određenog iznosa. No za to treba zaključiti poseban ugovor o osiguranju, a isplate su u pravilu moguće samo za one koji su uplaćivali premije.

Koje osiguranje svakako treba zaključiti?

Ponuda osiguranja velika je, a raspoloživa sredstva u mlađoj životnoj dobi ograničena. Stoga treba dobro promisliti: koja osiguranja zaista moram imati?

Kod državnog osiguranja ne treba puno razmišljati jer se sve odvija ili počinje odvijati „automatski“, sve dok je pojedinac osiguran preko roditelja,

Jedan za sve – svi za jednog

pohađa školu ili fakultet ili se zapošljava.
Najvažnije je u svakom slučaju:

- osiguranje od bolesti i posljedica nesreće (više od ► str. 6).

No obvezno osiguranje ograničeno je u slučaju nesreće npr. samo na školu, radno mjesto ili fakultet i putove koji su povezani s time. To je problem posebno kod mladih, mobilnih osoba koje nemaju osigurateljnu zaštitu kada se nešto dogodi dok igraju nogomet u parku, skijaju ili voze bicikl ili se bave brojnim drugim aktivnostima u slobodno vrijeme. One, doduše, imaju medicinsku skrb, država preuzima i troškove rehabilitacije, ali nisu pokriveni troškovi svih posljedica nesretnog slučaja. U tu svrhu treba se obratiti privatnim osigurateljima.

Kod ponuda privatnog osiguranja postoje uglavnom dvije police koje bi praktikanti, učenici, studenti i mladi zaposleni trebali imati:

- privatno osiguranje od odgovornosti (više na ► str. 20) i
- osiguranje od posljedica nesreća u slobodno vrijeme (više na ► str. 12). Ove police osiguravaju financijsku egzistenciju; ako ih nemate, u slučaju nezgode možda ćete dugi niz godina morati otplaćivati dugove ili živjeti na egzistencijalnom minimumu.

Osim toga postoji i niz drugih privatnih osiguranja koja mogu biti korisna, npr. osiguranje od profesionalne nesposobnosti, police osiguranja kućanstava i vlastitih domova ili osiguranje pravne zaštite. Poneka

osiguranja čak su i zakonski propisana, npr. obvezno osiguranje od automobiličke odgovornosti ako imate automobil ili u nekim saveznim pokrajinama osiguranje od odgovornosti vlasnika pasa. Prije nego što proučite pojedina osiguranja, razmotrite svoju cijekupnu situaciju:

- Koje biste osiguranje dobili od države u slučaju nesreće (► stranica 6)?
- Morate li se brinuti samo za sebe ili i za druge (partner, obitelj ► stranica 20)?
- Puno ste na putu – poslovno, privatno, autom, motociklom i sl. (► stranica 14)?
- U slobodno ste vrijeme vrlo aktivni, bavite se rizičnim vrstama sportova kao što su paragliding, freeriding, planinski biciklizam, motokros ... (► stranica 12)?

Osiguranje – zbog čega i kakvo?

- Putujete li često u inozemstvo, planirate duži boravak u inozemstvu, npr. kao au-pair za čuvanje djece, na sveučilištu, zbog posla (► stranica 19)?
- Posjedujete li dragocjene predmete, npr. puno elektronike, računalo, glazbenu liniju ili razglasni sustav ili naslijedjene predmete čije bi uništenje ili krađu teško mogli financijski podnijeti (► stranica 16)?

Najvažnija osiguranja

Što trebaš ...	kao praktikant	kao učenik	kao student	kao mlađa zaposlena osoba ¹⁾	
			s obitelji	s obitelji	
Obvezno zakonsko osiguranje					
Državno zdravstveno osiguranje	●	●		●	●
Državno osiguranje od posljedica nezgoda	●	●		●	●
Državno mirovinsko osiguranje	●			●	●
s vlastitim motociklom/autom obvezno osiguranje od automobilske odgovornosti	●	●	●	●	●
Dopunska privatna osiguranja					
Privatno osiguranje od odgovornosti	●	●	●	●	●
Privatno osiguranje od posljedica nezgoda u slobodno vrijeme	●	●	●	●	●
Osiguranje kućanstva/vlastitog doma			●	●	●
Osiguranje od profesionalne nesposobnosti				●	●
Osiguranje od radne nesposobnosti			●	●	
Osiguranje za slučaj smrti				●	●

¹⁾ Državno zdravstveno osiguranje, osiguranje od nezgoda i mirovinsko osiguranje nisu obvezna osiguranja u svim radnim odnosima, no u svakom su slučaju obvezna za radnike, namještene i samostalne djelatnosti. Informacije i brošure o različitim radnim odnosima i obvezama osiguranja mogu se npr. preuzeti na www.arbeiterkammer.com (► Brošure ► Rad i pravo).

Tek kad osigurate rizike koji ugrožavaju egzistenciju trebali biste misliti na druga osiguranja. Osiguranja, naime, nisu besplatna – ponekad je jeftinije (manje) štete platiti iz vlastitog džepa.

Otvorite oči i uključite mozak

Bez obzira na to koliko je osnovno osiguranje važno, još je važnija prevencija. Dakako da vrlo često morate podmiriti troškove, iako uopće niste krivi. S malo obzira i prirodnog

Odluka po načelu najveće predvidive nezgode

Da biste ustanovili koju osigurateljnu zaštitu zaista trebate, razmislite: koja bi u vašoj osobnoj situaciji bila najveća predvidiva nezgoda? Od kojih biste se rizika obavezno trebali osigurati?

- kao praktikant, učenik, student ► nesreća s teškim i dugotrajnim tjelesnim ozljedama
- kao putnik koji je svakodnevno upućen na svoj automobil ► gubitak automobila
- kao vlasnik stana/vlastitog doma ► požar koji vodi u beskućništvo
- nakon nezgode za koju snosite krivnju ► visoka potraživanja oštećenika na temelju obveznog osiguranja od odgovornosti
- ako imate obitelj ► radna nesposobnost ili smrt jedine osobe koja zarađuje

razuma mnoge se opasne situacije mogu izbjegći, a posljedice štete ograničiti na minimum. Pitanja kao što su „Što se može dogoditi?“, „Kako mogu spriječiti nezgodu/štetu?“, „Kako zaštитiti zdravlje, vlasništvo?“ ne treba postaviti samo iz čistog koristoljublja. Takva pitanja zanimaju i osiguratelja jer u slučaju nemara ili čak grubog nemara u ponekim slučajevima nema obveze isplate naknade.

Ove pojmove morali biste poznavati jer se pojavljuju u mnogim policama ili su važni kod rješavanja šteta. Argument da ste ih previdjeli ili niste znali što znače, u slučaju štete ništa ne znači!

Dodatak za plaćanje premije u više rata: Ako premiju ne plaćate jednokratno unaprijed za cijelokupno razdoblje osiguranja, nego npr. mjesечно, osigурatelj može zahtijevati dodatak. Ako godišnja premija iznosi 1000 eura, osiguranje se s dodatkom od 6 posto povećava za 60 eura.

Dužnosti: Obvezе koje obavezno morate poštivati, jer u protivnom osigурatelj isplaćuje samo dio naknade ili naknadu uopće ne isplaćuje. Tako npr. u zahtjevu za osiguranje morate navesti iskrene i ispravne podatke. Osim toga morate obavijestiti osigурatelja ako se pojedini rizici povećaju tijekom trajanja osiguranja (npr. osiguranje od posljedica nezgode u slobodno vrijeme ako počinjete skakati iz padobrana ili ako pri zaključivanju osiguranja od radne nesposobnosti niste prijavili neko teško oboljenje). U slučaju štete potrebno je po mogućnosti umanjiti ili ukloniti svaku daljnju štetu, podnijeti nužne prijave kod nadležnih tijela i osigурatelju dati sve važne informacije.

Izjava o namirenju: Pismena potvrda da je osigурatelj u slučaju štete izvršio paušalnu isplatu i da se odričete svih dodatnih potraživanja na temelju osiguranog događaja. Prihvativate li takav način isplate, sve štete koje kasnije nastupe morate platiti iz vlastitog džepa.

(Klaузula o) prilagodbi vrijednosti: Automatsko usklajivanje premije i iznosa osiguranja s indeksom potrošačkih cijena koji objavljuje Statistik Austria (npr. kod osiguranja kućanstva ili osiguranja pravne zaštite) ili indeksom troškova gradnje (kod osiguranja vlastitog doma). Ako se premije automatski ne uskladjuju, u slučaju štete nadoknađuje se samo dio troškova.

Nemar: Nemar ili nepoštivanje dužne pažnje. Blagi nemar bio bi npr. da autom udarite u drugo vozilo jer ste prebrzo vozili. Grubi nemar bio bi npr. da upravljate autom, iako znate da kočnice ne rade ili da ljetnim gumama vozite po snijegu na cesti. Pojedinac je, dakle, u posebno velikoj mjeri prekršio dužnu pažnju i nije obratio pozornost na nešto što bi svakom čovjeku zdravog razuma trebalo biti jasno ili je čak prekršio određene ► dužnosti. U slučaju grubog nemara kod većine osiguranja nema nikakve isplate.

Novonabavna vrijednost
► Vrijednost novog proizvoda

Predugovorna obveza prijave: Već pri podnošenju zahtjeva morate obavijestiti osigурatelja o svim okolnostima koje su vam poznate i koje su važne za rizik koji se osigurava. Ne učinite li to, osigурatelj u slučaju štete možda ne mora isplatiću naknadu.

Primjer: Kod privatnog zdravstvenog osiguranja ili osiguranja od profesionalne nesposobnosti morate navesti sve prethodne bolesti. No potpuno ste zaboravili da bolujete od alergije, a ni savjetnik nije ništa pitao. Pojave li se tada određene bolesti kao posljedica alergije, osigурatelj u određenim okolnostima može biti oslobođen obveze isplate naknade.

Privremeno jamstvo pokrića: Privremena osigurateljna zaštita koja vrijedi od trenutka potpisivanja zahtjeva za sklanjanje osiguranja, ali još prije izdavanja police i plaćanja prve premije.

Samopridržaj: Iznos koji u slučaju štete morate platiti iz vlastitog džepa. Zauzvrat plaćate nešto nižu premiju. Ako se samopridržaj ne plaća

jednom godišnje, nego kod svakog štetnog slučaja, kod više šteta godišnje može se skupiti poveć iznos. Stoga kod varijanti sa samopridržajem dobro izračunajte isplati li vam se to.

Usluge asistencije: U mnogim policama ugovorena je pomoć u nevoljama 24 sata na dan, npr. organiziranje zamjenskog stana ili automobila, špedicije, majstora, medicinskih službi, pomoć u slučaju gubitka ili krađe putnih isprava i slično. No obratite pozornost na sljedeće: besplatno je samo posredovanje i organiziranje usluge, dok pružena usluga, ovisno o opsegu pokrića ugovora o osiguranju, može izazvati dodatne troškove.

Uvjeti osiguranja: Opis „sadržaja proizvoda“. Što je osigurano (= običane usluge), a što nije (= isključenja), tko je koliko dugo osiguran i kako se može prekinuti ugovorni odnos (= otkaž)?

Vremenska vrijednost: Vrijednost određene stvari u određenom trenutku. Da bi se utvrdila vremenska vrijednost, od ► vrijednosti novog proizvoda odbijaju se prije svega starost, trošenje, uporaba i tehnički razvoj. Tako na primjer vremenska vrijednost za novi iPhone 3Gs, koji je 2009. imao novonabavnu vrijednost u iznosu od 999 eura, danas iznosi najviše 300 eura.

Vrijednost novog proizvoda: Ako se potrga ili ukrade neka od vaših osiguranih stvari, nadoknadit će vam se onaj iznos koji vam je potreban da ponovno pribavite nešto slično. No to ne mora biti isti iznos koji ste prvotno potrošili. Tako se npr. određene slušalice ili pametni telefon zbog tehničkog napretka danas mogu kupiti po puno povoljnijoj cijeni.

- socijalno osiguranje
- suosiguranje preko roditelja
- dječji dodatak
- bolest i radna nesposobnost

Još ste jučer bili prepuni planova, uspinjali se na društvenoj ljestvici i napredovali u radnom okruženju, a već sljedeće minute svemu može doći kraj. Sudbina često može biti okrutna; nezgoda, teška bolest ili drugi udarci sudbine u obitelji mogu uništiti sve snove. Država na razne načine sprječava potpunu propast svojih državljana u takvim slučajevima. Osigurava zakonske kriterije koji omogućuju da se što više građana osigura od takvih egzistencijalnih rizika.

Gotovo svatko prije ili kasnije koristi državnu pomoć, bilo to u okviru preventivnih pregleda zavoda za zdravstveno osiguranje, preko dječjeg doplatka i naknade za brigu o djetetu ili u većoj mjeri nakon ozbiljne bolesti ili gubitka posla. Državna potpora može se konkretno podijeliti u tri velike skupine:

- socijalno osiguranje (zdravstveno osiguranje, osiguranje od posljedica nezgode, mirovinsko osiguranje, osiguranje u slučaju nezaposlenosti) za koje veći dio Austrijanaca plaća obvezne doprinose, uglavnom na temelju svog radnog odnosa;
- socijalna skrb (dječji dopatak, naknada za njegu, naknada za brigu o djeci, naknada nakon nesreća na radu u vojsci itd.) koja se financira porezima;
- socijalna pomoć/naknada za minimalne životne troškove

(invalidnina, domovi za starije i nemoćne osobe, novčana pomoć itd.) koje se također financiraju iz poreza, a predviđene su u okviru socijalne sigurnosti kao „posljednje utočište“ u slučaju neimaštine i teške situacije. To u konkretnom slučaju može izgledati na sljedeći način: zaposleni ste, jednako kao i vaša partnerica. Na temelju zdravstvene iskaznice oboje redovno odlazite na preventivne pregledе (zubar, okulist, ginekolog itd.). Kada vaša partnerica zatrudni, ima pravo na besplatne preglede za majku i dijete, a dijete rađa u bolnici, a da pritom ne plaća ni lipu. Za dijete dobivate dječji dopatak, vaša partnerica tijekom rodiljnog dopusta dobiva naknadu za brigu o djeci, a za svoju teško bolesnu majku zatražit ćete naknadu za njegu. Nakon što ste nekoliko godina zaposleni, gubite svoj

Intervju

„Osnovno osiguranje i adrese za pomoć“

Johannes Zimmer

KONSUMENT u razgovoru s Rudolfom Hundstorferom, saveznim ministrom za rad, socijalnu politiku i zaštitu potrošača

Jesu li mladi i mlađe odrasle osobe preko državnog socijalnog osiguranja dovoljno osigurate na putu s radnog mesta?

Država kroz zakonsko socijalno osiguranje daje osnovno osiguranje za slučaj bolesti, nesreća na radu, nezaposlenosti, potrebe za njegovom i za vrijeme mirovine. Nesrećom na radu smatra se i nesreća na putu s radnog mesta i do radnog mesta. No osiguranje ne pokriva nesreće u slobodno vrijeme, tako da u tom slučaju dopunsko privatno osiguranje može biti korisno.

Gdje se mladi na nebirokratičan način mogu informirati o svojoj državnoj osigurateljnoj zaštiti?

Web stranica www.sozialversicherung.at daje dobar pregled ponuda usluga u okviru austrijskog socijalnog osiguranja.

Postoje li posebne mogućnosti savjetovanja i adrese za pomoć praktikantima, učenicima, studentima, mlađim obiteljima u pogledu osobnih rizika osiguranja?

U pravilu preko web stranice www.konsumentenfragen.at postoji mogućnost načelnog informiranja o pitanjima privatnih osiguranja. Ako osim toga postoji i potreba za osobnim savjetovanjem, na raspolaganju su

Udruga za informiranje potrošača (VKI) i odjeli za politiku zaštite potrošača pri radničkim komorama.

Komu se mladi osiguranici mogu obratiti ako imaju problema sa socijalnim osiguranjem ili privatnim osigurateljima? Za probleme sa socijalnim osiguranjem treba se obratiti nadležnom nositelju socijalnog osiguranja (9 područnih zavoda za zdravstveno osiguranje, SVA, SVB, PVA itd.). U slučaju problema s privatnim osigurateljima *informacije se mogu dobiti u Udruzi za informiranje potrošača i radničkim komorama te Odjelu za zaštitu potrošača pri Saveznom ministarstvu za rad, socijalnu politiku i zaštitu potrošača.*

posao i dobivate naknade iz osiguranja za slučaj nezaposlenosti.

Ako, u međuvremenu kao samac, i nakon godine dana potrage za poslom još uvijek niste našli ništa prikladno, prestaje isplata naknade za nezaposlene te vam se na godinu dana odobrava pomoć u slučaju nužde. Ako niste imali pravo na naknadu za nezaposlene, npr. kao samostalan djelatnik, dobivate naknadu za minimalne životne troškove. Iz prvog dijela ovog fiktivnog primjera može se vidjeti da već i na potpuno „normalnom“ životnom putu postoji velik broj državnih naknada.

Suosiguranje

Državno zdravstveno osiguranje i osiguranje od posljedica nezgoda preko jednog od roditelja ili partnera moguće je, ovisno o nositelju osiguranja, do 23, 25 ili 27 godina. No samo ako nemate vlastito kućanstvo i tijekom godine dana niste imali redovna primanja. Mnogi mladi i studenti koji su se odselili od kuće ili već imaju posao s redovnim primanjima često dugo nisu svjesni da u biti više nisu suosigurani. To vrijedi i za privatno osiguranje od odgovornosti: kad se odselite od svojih roditelja i uselite u vlastiti stan, stambenu zajednicu ili dom, morate se sami brinuti za obvezno osiguranje od odgovornosti (► stranica 20).

Državno zdravstveno osiguranje

Od državnih osiguranja u mladoj životnoj dobi najvažnije su zdravstveno osiguranje i osiguranje od posljedica nezgode. Dakako da se preporučuje i što ranije uplaćivanje za mirovinu i osiguranje za slučaj nezaposlenosti. Bez obzira na to što to nije moguće jer još niste u uređenom

radnom odnosu i nemate obvezno osiguranje, trebali biste se najprije pobrinuti za državno zdravstveno osiguranje i osiguranje od posljedica nezgode. To je moguće preko

- suosiguranja preko roditelja ili partnera (vidi rubriku „Suosiguranje“) ili preko
- dobrovoljnog osiguranja preko nadležnog nositelja zdravstvenog osiguranja (više informacija na www.sozialversicherung.at).

U slučaju bolesti ili nezgoda, zakonsko zdravstveno osiguranje ne preuzima samo troškove terapija i liječenja, nego financira i preventivne pregledе, naknadu za boravak u bolnici i naknadu za trudnice i roditelje, uloške za cipele i invalidska kolica, naknadu za bolovanje, doplatu za troškove ortodontskih aparatića ili proteza ili dodatnih liječenja, kao što su boravak u klinici za rehabilitaciju ili ambulantna ergoterapija.

Intervju

„Osiguranje u slučaju nezgoda i bolesti“

KONSUMENT u razgovoru s dr. Wilfriedom Friedlom, Opći zavod za osiguranje od posljedica nezgoda (AUVA)

Rusch

Kod koliko mladih osoba do tridesetak godina nesreća na radu i profesionalna oboljenja rezultiraju privremenom i trajnom invalidnošću na godišnjoj razini?

U 2012. priznato je npr. 43595 nesreća na radu i 192 profesionalnih oboljenja osiguranika u dobi do 30 godina.

Na koji je način nezgoda u slobodno vrijeme pokrivena sa zakonske strane, kako u pogledu ozdravljenja i rehabilitacije, tako i u pogledu kasnijih troškova koji se pojavе kao posljedica nezgode?

Nakon nezgoda u slobodno vrijeme postoji pravo na zdravstveno liječenje i njegu u ustanovi te na vremenski ograničenu novčanu potporu (naknadu za bolovanje itd.) u odnosu na zdravstveno osiguranje, a eventualno i na mirovinu zbog invalidnosti ili profesionalne nesposobnosti za rad u odnosu za mirovinsko osiguranje.

Je li s Vašeg aspekta preporučljivo privatno osiguranje od posljedica nezgoda, tj. kojim se skupinama stanovništva preporučuje privatno osiguranje?

Budući da je zakonsko osiguranje od posljedica nezgoda nadležno samo za nezgode u svezi s obrazovanjem i zaposlenjem, korisno je zaključiti privatno osiguranje za preostala životna područja (kućanstvo, slobodno vrijeme). Posebno su vožnja biciklom i skijanje u slobodno vrijeme često povezani s teškim ozljedama.

Državno osiguranje od posljedica nezgoda

Jednako važno kao i zdravstveno osiguranje kod nezgoda je važno i državno osiguranje od posljedica nezgoda jer se nakon nezgoda ne radi samo o liječenju i rehabilitaciju, nego i o odšteti nakon nesreća na radu i profesionalnih bolesti, dakle o državnoj invalidskoj mirovini. Takva se mirovina dobiva samo ako pojedinac doživi nezgodu ili oboli u okviru posla ili za vrijeme školovanja na školi ili sveučilištu. Dok kao zaposlenik morate plaćati doprinos, učenici i studenti preko škole ili sveučilišta automatski su osigurani od posljedica nezgode. Zaštita obuhvaća – kao i kod nesreća na radu i bolesti – sve školske ili sveučilišne aktivnosti, dakle školske izlete, predavanja na sveučilištu i sve putove do tih mesta i ponovno natrag do kuće.

Tko je osiguran?

Osigurateljna zaštita postoji za radnike i namještenike, samostalne djelatnosti, škole i studente te posebno zaštićene osobe (npr. članovi i pomagači humanitarnih organizacija). Kućanice ili mala djeca samim time nisu osigurani od posljedica nezgoda. Kod tih skupina dobro je razmisliti o privatnoj zaštiti od nezgoda u slobodno vrijeme (► stranica 12). Budući da zakonsko osiguranje pokriva "samo" nezgode na radu, u školi i na sveučilištu, a ne obuhvaća i slobodno vrijeme u kojem često dolazi do nezgoda, posebno bi ljubitelji sporta trebali razmisliti o proširenju zakonske zaštite privatnim osiguranjem od posljedica nezgoda ili osiguranjem od profesionalne nesposobnosti za rad (► stranica 18).

Tko dobiva mirovinu?

Za dobivanje invalidske mirovine tj. mirovine zbog profesionalne nesposobnosti za rad kao posljedice profesionalne bolesti ili nezgode u školi ili na poslu:

- pojedinac ne smije ostvarivati pravo na mjere poslovne rehabilitacije („prekvalifikacija“),
- invalidnost tj. profesionalna nesposobnost za rad mora trajati najyerođatnije najmanje 6 mjeseci,
- morate imati minimalan broj mjeseci osiguranja („minimalan mirovinski staž“),
- i ne smijete ispunjavati uvjete za (prijevremenu) starosnu mirovinu. Potonje u mlađoj životnoj dobi dakako možete zaboraviti. No zato je za mlađe točka prije toga puno zanimljivija. Spomenuti uvjet minimalnog

Vojni rok i civilno služenje vojnog roka – kakvo osiguranje?

Tijekom vojnog roka i civilnog služenja vojnog roka imate, jednako kao i članovi obitelji koji su suosigurani preko vas, zdravstveno osiguranje. Za posljedice nesreće na radu u tom vam razdoblju pripadaju prava prema Zakonu o zaštiti oružanih snaga. Osim toga, ti se mjeseci računavaju kao mirovinski staž za zakonsko mirovinsko osiguranje. Ako uostalom za vrijeme služenja vojnog roka ili tijekom izobrazbe u austrijskim Oružanim snagama dođe do nesreće na radu, profesionalnog oboljenja ili priznate ozljede koja rezultira invalidnošću ili nesposobnošću ostvarivanja zarade, uvjet potrebnog minimalnog mirovinskog staža u cijelosti otpada tako da odmah ostvarujete pravo na invalidsku mirovinu. Detaljnije

informacije o svim pravnim pitanjima u svezi sa socijalnim osiguranjem možete naći na internetskoj stranici Ministarstva obrane: www.bmlv.gv.a/rekrut/soziales/rek_soz_wehrdienst.shtml. Na www.arbeiterkammer.at dostupna je brošura „Vojni rok i civilno služenje vojnog roka“ u kojoj ćete naći uglavnom informacije o radno-pravnim pitanjima.

Imate li privatno zdravstveno osiguranje, raspitajte se kod svojeg osiguratelja imate li tijekom služenja vojnog roka tj. tijekom izobrazbe u oružanim snagama pravo na određena davanja i pod kojim uvjetima te – isključivo nakon dogovora s osiguravajućim zavodom!

– osiguranje tijekom vojnog roka eventualno stavite u mirovanje.

Invalidska mirovina: što država daje u slučaju stopostotne invalidnosti?

Pomoćnik kod obrtnika, 21 godina , mjesечно 1800 eura bruto, nesreća na radu	Student, 21 godina , bez prihoda, bez mirovinskog staža, nesreća na sveučilištu
Visina rente zbog nesreće ne ravna se prema starosnoj dobi osiguranika, nego prema njegovim dosadašnjim primanjima i stupnju umanjenja njegove sposobnosti ostvarivanja zarade. U tom slučaju invalidska mirovina iznosi 1800,00 eura (14 puta godišnje), čime su u potpunosti nadoknadeni izgubljeni prihodi od rada.	Kao obračunska osnovica uzima se fiksni iznos koji se povećava do navršenih 24 godina života. U tom slučaju invalidska mirovina najprije iznosi 885,57 eura mjesечно, a potom 1328,34 eura (14 puta godišnje).

Obojica imaju jednaka prava na liječenje posljedica nesreće svim primjerenim sredstvima i na sveobuhvatnu medicinsku, radnu i socijalnu rehabilitaciju. U to spadaju, prije svega, najbolji mogući oporavak osiguranika, pomoći pri pronaalaženju radnog mjesta, mjere prekvalifikacije i prenamjena stana, automobila itd. prema potrebama invalidnosti.

Pažnja: ta se davanja od države dobivaju samo nakon nesreće na radu ili tijekom izobrazbe i u slučaju stopostotne invalidnosti. Invalidska i redovna mirovina puno su niže, prosječno iznose 820 eura!

mirovinskog staža smatra se ispunjenim i ako je osigurani slučaj nastupio prije 27. godine života, a vi ste dotad prikupili najmanje šest mjeseci mirovinskog staža (isključeno samoosiguranje).

Ako niste prikupili ni taj minimalni broj ili još uopće nemate mirovinski staž, ne dobivate mirovinu, nego morate zatražiti naknadu za minimalne životne troškove (vidi sljedeći stupac).

Dovoljno za preživljavanje?

Svrha zakonske invalidske mirovine jest osiguranje egzistencije; na njoj nikomu ne treba zavidjeti: prema podacima Glavne udruge austrijskih nositelja socijalnog osiguranja invalidska mirovina, mirovina zbog profesionalne nesposobnosti za rad i

nesposobnosti ostvarivanja zarade među mladim osobama do 30 godina prosječno iznosi oko 820 eura (podaci iz prosinca 2012.). Ako su vam primanja već bila visoka, taj iznos može biti i viši, budući da se mirovina ravna prema prijašnjim primanjima i stupnju umanjenja sposobnosti ostvarivanja zarade. Više informacija o državnoj invalidskoj mirovini i mirovini zbog profesionalne nesposobnosti za rad naći ćete npr. u brošuri zavoda za mirovinsko osiguranje koja se može preuzeti na www.pensionsversicherung.at ► Informativni materijal.

Naknada za minimalne životne troškovence

Ako nemate posao ni pravo na mirovinu, a nemate kapital ni neko

drugo vlasništvo, možete zatražiti ciljanu naknadu za minimalne životne troškove koja se do 2011. godine zvala socijalna pomoć. Predstavlja doprinos za pokrivanje troškova uzdržavanja i stanovanja. S približno 800 eura mjesечно za samce i 1200 eura za parove, dvanaest puta godišnje, veliki životni skokovi nisu mogući. No uz naknadu ipak dobivate i e-kartice, tj. zdravstveno osiguranje te poput svih drugih državljana imate jednako pravo na preventivne liječničke preglede i liječenja.

Više informacija ...

... o socijalnom osiguranju i uslugama državnih institucija naći ćete na sljedećim web stranicama ili izravno u savjetovalištima nositelja socijalnog osiguranja.

www.sozialversicherung.at
www.pensionsversicherung.at
www.auva.at
www.help.gv.at
www.ams.at

- traženje osiguranja
- trajanje i zaključivanje
- prijava štete
- otkazivanje

Privatna osigurateljna industrija nudi mnogo različitih proizvoda i rješenja. Međutim, osiguranje svega košta i nema smisla. Zato što je mnogo toga možda već osigurano na druge načine, a neke stvari trenutačno možda nisu potrebne ili nisu više potrebne. Važno je uvijek iznova osiguranja prilagoditi vlastitim životnim razdobljima, a posebno u mlađoj životnoj dobi i to najprije obratiti pažnju na rizike koji ugrožavaju egzistenciju.

Ušteda je moguća kod rizika s malim finansijskim posljedicama ili rizika koji su već dovoljno osigurani na drugi način.

Kako do osiguranja?

Osiguranja često dođu do potencijalnih kupaca, a ne obratno, npr. u sklopu savjetodavnog razgovora o investiciji, u putničkoj agenciji ili pri kupnji uređaja, naočala ili sportskih rekvizita kad im se odmah ponudi polica. Prije svega kod ponuda bez savjetovanja

trebalo bi se detaljnije pozabaviti temom.

Bez usporedbe premija i usluga ne biste trebali nikad zaključivati police jer se uvijek pokaže da za iste usluge postoje značajne razlike u cjeni. Također nema koristi ni ako razmišljate o nižoj premiji i time prihvataćete manji iznos osiguranja ili minimalnu osigurateljnu zaštitu sa svim mogućim ograničenjima i isključenjima. Obratite pažnju posebno na to da su slučajevi štete koji ugrožavaju egzistenciju dostatno pokriveni.

Prvo informiranje pa zaključivanje

Za početak najbolje ćete se informirati putem interneta. Većina osiguratelja ondje detaljno opisuje svoje proizvode i pruža mogućnost izračuna premije. Sve veću popularnost imaju i online usporedbe mnogih ponuđača, kao npr. za obvezno osiguranje od automobilske odgovornosti. Naposljetu, policu možete sklopiti i putem interneta, ali samo ako ste se dovoljno informirali i ako vam je jasan opseg pokrića. Imajte na umu: iako se ovdje ne pružaju nikakve usluge savjetovanja, online police nisu uvijek automatski povoljnije.

U tom slučaju bolje krenutiobilaznim putem preko savjetnika za osiguranja, dakle zaposlenika osiguranja, agenata prodaje osiguranja ili neovisnih brokera osiguranja. Oni vam mogu predložiti opsežnu usporedbu tržišta, dok vam zaposlenici osiguranja i agenti prodaje osiguranja mogu ponuditi proizvode „vlastitog“ osiguranja. Budući da savjetnici za osiguranje na temelju veće količine prodaje često dobivaju bolje uvjete, vrlo je vjerojatno da ćete proći povoljnije u usporedbi s osiguranjem na vlastitu ruku.

Komu se može vjerovati?

„Dobri prijatelji“ možda imaju dobromjerne savjete, ali u određenim uvjetima nude proizvode koji nisu u skladu s vašim rizičnim situacijama. U slučaju prijateljskih savjeta informirajte se i kod drugih ponuđača i usporedite ponude!

Internet vam nudi mnoge jednostavne mogućnosti da naučite o osiguranjima i kupite proizvode.

Informirajte se pravodobno kako biste mogli postaviti prava pitanja savjetniku za osiguranje.

Dvostruko osigurani?

Razmislite prije sklapanja novog osiguranja jeste li možda već za to osigurani. Primjerice preko putnih osiguranja i osiguranja od nezgode preko kreditne kartice, osiguranja kućanstva, članstva u planinarskoj udruzi ili autoklubu. Tu su često obuhvaćena osnovna pokrića različitih osiguranja. Ako još uvijek živite s roditeljima, često postoji mogućnost povoljnijeg suosiguranja preko roditelja. Živite li u partnerstvu, mnoge police možete povoljnije sklopiti u dvoje. Obratite se savjetniku za osiguranje kako biste izbjegli dvostruka osiguranja odnosno zamolite ga da provjeri njihovu smislenost.

Svjesno birajte trajanje osiguranja

Mnoge police poput onih za kućanstvo, vlastiti dom ili automobil, sklapaju se na određeno vrijeme i produžuju se automatski, ako ih se ne otkaže. Često se daju i popusti za vjernost za duža vremenska razdoblja, no oni se moraju vratiti ako se polica otkaže prije isteka.

Mnoga osiguranja, npr. privatno zdravstveno osiguranje, osiguranje u slučaju radne nesposobnosti ili

Pravilno prijavljivanje štete

Nije lako ostati hladne glave kad se dogodi nesreća. Unatoč tomu morate se pridržavati nekih koraka kako bi vam vaš osigурatelj isplatio naknadu štete.

Spasite što se može spasiti. U slučaju štete od izljevanja vode odmah zatvorite glavnu slavinu, oštećene dijelove stropa ili prozore pokrijte ceradom, razbijene brave nakon provale zamijenite itd.

Sačuvajte dokaze. Napravite fotografije ili sačuvajte oštećene stvari sve dok ih ne pregleda zastupnik osigурatelja ili dok ih se osigурatelj izričito ne odrekne. Zamolite svjedoke za osobne podatke i telefonski broj.

Dogovorite se s osigурateljem. Bez dogovora s osigурateljem ne potpisujte nikakve punomoći i ugovore, primjerice sa stručnjacima ili poduzećima za popravke. Ne pristajte na preuzimanje štete, ne poduzimajte svojevoljne korake pri rješavanju štete.

Štete prijavite u pisanom obliku. Nije dovoljno nazvati savjetnika. Koristite online obrasce za prijavu štete koji vam omogućuju da navedete sve potrebne podatke. Ako niste sigurni što mora sadržavati pisana prijava štete u vašem slučaju, raspitajte se telefonom. Osim imena i adrese, važno je sljedeće: (1) broj police; (2) opis nastanka štete; (3) točan naziv šteta, npr. kod osiguranja od odgovornosti: ime i kontakt adresa oštećenika; u slučaju provale, krađe, razbojstva: računi za ukradene predmete; za zdravstveno osiguranje u slučaju nesreće/putno zdravstveno osiguranje: liječnička potvrda, izvješće bolnice; (4) potvrde za izdatke, troškovnike.

Provjerite odbijanje isplate naknade štete. Odbije li osigурatelj preuzimanje troškova, zatražite pisano obrazloženje i na temelju svojih ugovornih dokumenata provjerite je li odbijanje opravданo.

mirovinsko osiguranje, načelno bi se trebala birati za dugoročno razdoblje jer se uvjeti za njih mijenjaju ovisno o dobi pristupanja odnosno postaju lošiji, tj. premije postaju veće. U nekim osiguranjima, kao npr. dugoročnim životnim ili mirovinskim osiguranjima, prekid je moguć tijekom prvih godina, ali samo uz finansijske nedostatke.

Otkazivanje

Postoje različiti razlozi zbog kojih se osiguranje želi ponovno otkazati, između ostalog, financijsko usko grlo, promijenjene životne okolnosti ili jednostavno zato što više niste time zadovoljni.

Ne možete ili ne želite više plaćati premije. U tom slučaju nemojte gurnuti glavu u pijesak, već kontaktirajte osigурatelja i samo nakon dogovora s njim smanjite premije ili ih obustavite. Ako ih samo prestanete uplaćivati, to za sobom povlači čitav niz opomena i dugova, a na posljeku ćete izgubiti i osigурateljnu zaštitu.

Polica vam nije više potrebna. Prodajete automobil ili moped ili se rastajete od svoje partnerice i otkazujete polici osiguranja za slučaj smrti sklopljenu na vaše ime.

Našli ste bolju ponudu. Upravilu biste trebali provjeriti sva svoja osiguranja svake dvije godine uz pomoć savjetnika za osiguranje kako biste utvrdili odgovaraju li još uvijek vašim životnim okolnostima i postoje li na tržištu bolje ponude.

Pravilno otkazivanje

Kod većine osiguranja otkazni rok iznosi 1 ili 3 mjeseca; sklapate li osiguranje na duže vremensko razdoblje, tada možete otkazati na godišnjoj razini nakon isteka razdoblja od 3 godine. Da bi otkazivanje bilo pravomoćno, ono uvijek mora biti u pisanim oblicima i mora se dostaviti osigурatelju prije isteka otkaznog roka. Datum zaključenja ugovora i otkazni rok navedeni su u polici.

Primjer otkaznog roka

Zaključili ste osiguranje kućanstva 3. ožujka 2013. godine. Otkazni rok iznosi 1 mjesec. U tom slučaju vaš dopis za otkazivanje police mora se dostaviti osigурatelju najkasnije 3. veljače 2014. godine.

Ako ste sklopili policu na 10 godina, ugovor možete otkazati najranije 3. veljače 2016. godine.

Na početku je sve zabavno, a zatim?

Vrhunsko raspoloženje, odlično vrijeme – zabava uz roštilj pravi je hit sve dok Florian (24) ne pokuša izbjegi nekoga i pritom padne na leđa preko balkonske ograde. Šokantna dijagnoza: lom vratne kralježnice, oduzetost gornjeg dijela tijela prema dolje i bez izgleda da nastavi svoje poslovne aktivnosti. Također ni Florianov stan u trenutačnom stanju nije više prikladan za njega: vrata su preuska za invalidska kolica, kupaona i WC su premali, a namještaj nije prilagođen hendikepiranim osobama. Procijenjeni troškovi adaptacije: skoro 50 000 eura.

Brojke i činjenice

70% svih nesreća događa se u slobodno vrijeme. Godišnje to zahvati oko 830 000 Austrijanaca. Njih oko 8600 ima trajne posljedice.

Najveći rizik postoji za djecu do 14 godina: 129 od 1000 djece ozlijedilo se 2011. godine u nesreći, a odmah iza njih su osobe od 15 do 24 godine sa 125 nesreća na 1000 osoba.

Finansijska pomoć nakon bolnice i rehabilitacije

U takvom je slučaju prava pogodnost osiguranje od posljedica nezgode u slobodno vrijeme. Iako su troškovi medicinskog liječenja i rehabilitacije pokriveni zakonskim zdravstvenim osiguranjem (► stranica 6), u mnogim se slučajevima time ništa ne učini. Rentu zbog nesreće, troškove adaptacije ili slično preuzima država, ali samo u slučajevima kad se radi o nesreći povezanoj s poslom, školom ili fakultetom. Kućanice nisu uopće osigurane od posljedica nezgoda. A u slobodno vrijeme zaposlene osobe, učenici i studenti nemaju nikakvu

osigurateljnu zaštitu u slučaju nesreće. Pritom su troškovi za privatnu osigurateljnu zaštitu donekle umjereni: 100 do 150 eura godišnje za jednu osobu, 200 do 300 eura za obitelj.

Osiguranje od posljedica nezgoda ili osiguranje od profesionalne nesposobnosti za rad?

Osiguranje od posljedica nezgoda u slobodno vrijeme nakon nesreće jednokratno isplaćuje policom ugovoren i znos osiguranja. To znači da nakon nesreće brzo na raspolaganju stoji veći iznos za adaptacije ili slično. Osim toga, moguće je ugovoriti mjesечно primanje određene dodatne rente. U slučaju da ne želite biti osigurani samo od posljedica nezgode, već i u slučaju bolesti zbog koje nećete biti radno sposobni, morate zaključiti privatno osiguranje od profesionalne nesposobnosti za rad (► stranica 18). To naravno košta nešto više od samog osiguranja od posljedica nezgoda.

Važna zaštita od rizika: spašavanje uz pomoć helikoptera

Ne mora biti uvijek najgori slučaj – potpuna invalidnost. Dovoljno je da helikopter mora poletjeti radi

spašavanja kako bi vas odveo u bolnicu zbog loma noge. Troškovi za helikopter obračunavaju se prema minutama leta i mogu vrlo brzo doseći četveročnamenski iznos u eurima. Zdravstveno osiguranje pruža mogućnost paušalnih troškova samo u medicinski indiciranim slučajevima, a u pravilu ono ne pokriva stvarne izdatke. Razlika iznosi uglavnom nekoliko tisuća eura. Također u takvim slučajevima privatno osiguranje od posljedica nezgoda preuzima troškove.

Progresija i invalidnost

Važan čimbenik kod osiguranja od posljedica nezgode u slobodno vrijeme jest takozvana progresija. Pod time se podrazumijeva natproporcionalan porast iznosa osiguranja. Najčešće je to slučaj kod invalidnosti većoj od 50%. Kod potpune invalidnosti (100%) u slučaju štete, ako je ugovarena progresija od 300%, isplatio bi vam se trostruki iznos osiguranja. Međutim, trebate znati da: u devet od deset slučajeva stupanj invalidnosti manji je od 50 posto. Budući da među osigurateljima postoje velike razlike kod progresivnih stopa, trebali biste obratiti pažnju na to jer su u mnogim ponudama predviđene iznadprosječno visoke

Što je invalidnost?

Osiguranik se smatra invalidom, ako su uslijed nesretnog slučaja trajno ili vjerojatno duže od tri godine narušene njegove tjelesne i duševne sposobnosti. Invalidnost se dijeli na različite stupnjeve. Oni se utvrđuju takozvanom goniometrijskom metodom koja se razlikuje od osigурatelja do osiguratelja. U nastavku su neki primjeri za različite procjene osiguratelja:

Oštećenje	Stupanj invalidnosti
Gubitak slухa na jedno uho	od 15 do 45%
Gubitak jednog oka	od 35 do 60 %
Gubitak noge ispod koljena	od 50 do 70 %
Gubitak jedne noge	od 45 do 70 %

Osiguratelj isplaćuje prema stupnju invalidnosti, npr. 75% iznosa osiguranja za invalidnost od 75%.

vrijednosti čak i za niske stupnjeve.

Praktično pravilo za iznos osiguranja

Progresija, da ili ne: najvažnije i kod ovog osiguranja jest to da se dovoljno osigurate za najgori slučaj. Kako biste u slučaju potpune invalidnosti mogli napraviti potrebne adaptacijske radove i imali određenu zamjenu za vjerojatno nedovoljnu skrb na temelju državne mirovine, iznos osiguranja trebao bi biti u visini vašeg peterostrukog ili šesterostrukog godišnjeg bruto prihoda. Dakle, za mjesечно bruto primanje od 2000 eura (14 x godišnje) iznos osiguranja trebao

bi iznositi oko 150 000 eura s visokom stopom progresije (300 do 400 posto).

Osiguranje za članove

Osnovna osiguranja od slučaja nezgode u slobodno vrijeme često su uključena u članstvima u sportskim i planinarskim udrugama, autoklubovima i preko kreditnih kartica, ali: zaštita je najčešće ograničena na određene aktivnosti i područja. Tako se može dogoditi da ste trostruko osigurani od posljedica nezgode, a ipak ostanete bez osiguranja u slučaju nesreće pri obavljanju kućanskih poslova. Izgubite li primjerice u takvom nesretnom slučaju dva prsta, smamate se 15-postotnim trajnim invalidom. No autoklub možda isplaćuje tek za invalidnost od 20%, sportska udruga samo za nesretne slučajeve u okviru aktivnosti udruge, a zaštita preko kreditne kartice vrijedi primjerice samo na putovanjima i za invalidnost veću od 50 posto. Osiguranja za članove udruga vrlo su povoljna, međutim ne mogu potpuno zamijeniti puni iznos osiguranja od posljedica nezgoda.

Osiguranje koje ne pokriva sve

Također ni posebno zaključena osiguranja od posljedica nezgoda u slobodno vrijeme ne pružaju potpunu zaštitu. Postoje različite varijante čija je prednost u tome da se u velikoj mjeri mogu oblikovati prema vašim individualnim potrebama. Nedostatak: Zbog toliko mnogo različitih usluga i tarifa potrebno je imati stručnu pomoći i savjetovanje. Iako kod svih ostalih osiguranja i ovdje postoje isključenja o kojima biste se trebali informirati prije sklapanja police. Na primjer, planinar koji uslijed loših vremenskih uvjeta zadobije

ozebljine na prstima na rukama i nogama i zbog toga nije više radno sposoban, neće dobiti ništa od osiguranja jer prema definiciji nesretnog slučaja ozebljine nisu pokrivenе. Ako se izlažete takvim rizicima, morali biste razmislići o zaključivanju privatnog osiguranja od profesionalne nesposobnosti za rad (► stranica 18).

Ne osigurava se svaki sport

Također ni u sportskim nesrećama nije sve pokriveno osiguranjem. Tako sudjelovanje na natjecanju udruge u skijaškom trčanju može biti pokriveno osiguranjem od posljedica nezgoda, npr. na temelju članstva u udruzi. Međutim, nije osigurano sudjelovanje na državnim ili saveznim prvenstvima kaonima međunarodnim natjecanjima. Osim toga, ovisno o pojedinom osiguratelju, isključen je niz rizičnih ili modernih vrsta sportova, kao što su padobransko jedrenje, zmajarenje, padobranstvo, bungee skokovi, rafting, američki nogomet ili house-running („nebesko trčanje“).

Osiguratelji će vas pitati da pri ispunjavanju zahtjeva napišete bavite li se opasnim sportovima i kojima. Na temelju tih podataka oni će odlučiti hoće li zaključiti ugovor i pod kojim uvjetima. Možete zaboraviti varanje: ako doživite nesretni slučaj tijekom bavljenja sportom koji nije uključen prema pojedinim uvjetima osiguranja, ostat ćete bez isplate!

- obvezno osiguranje od automobilske odgovornosti
- kasko osiguranje
- osiguranje putnika od posljedica nesretnog slučaja

Obvezno osiguranje od automobilske odgovornosti: pomoć nakon sudara

Konačno sam otpovjedati mopedom ili automobilom, sam određivati brzinu, biti sam svoj gospodar – sve je to jednostavno super. Nažalost nikad niste sami na cesti, a već i najmanja nepažnja može imati drastične posljedice. Kao u slučaju 19-godišnjeg Alwina: imao je nešto vozačkog iskustva i petkom bi uvijek povezao troje mladih ljudi na put od Beča do Koruške. Kad su ga njegovi prijatelji nakratko omeli, automobil mu je počeo kliziti unatoč primjerenoj brzini i dodirnuo vozilo koje je vozilo pokraj. Oba vozača razbila su svoje automobile, Alwinov automobil prevrnuo se nekoliko puta, drugo se vozilo popelio na lijevu zaštitnu ogradu i dospjelo na suprotni vozni trak gdje je došlo do lančanog sudara. Išod: 3 poginule osobe, više teško ozlijedjenih, mnogo ozlijedjenih, a materijalnu štetu ne treba ni spominjati.

Brojke, podaci, činjenice

Dobne skupine od 10 do 19 i 20 do 29 godina najčešće predstavljaju većinu ozlijedjenih prema statistici o prometnim nesrećama. U 2011. godini od ukupno 45 024 ozlijedjenih 45% bilo je mlađe od 29 godina, od 523 smrtno stradale osobe njih 28% bilo je mlađe od 29 godina. U svakoj 10. prometnoj nesreći s ozljedama osoba sudjelovao je najmanje jedan motocikl.

Ništa bez osiguranja

Tko bi trebao platiti sve to i k tomu brojne troškove hitnih službi i troškove čišćenja: možda Alwin koji još nije dobio ni svoju prvu vlastitu plaću? Kako bi mnogobrojni oštećenici u takvom slučaju dobili svoj novac, a da počinitelj štete ne provede ostatak života u finansijskim problemima, prema zakonu svaki vozač automobila, mopeda i motocikla mora zaključiti obvezno osiguranje od automobilske odgovornosti. Ono pokriva štetu koju je osiguranik prouzročio drugima svojim vozilom i preuzima troškove kako bi se odbila neopravdana potraživanja. Štete na vlastitom vozilu nisu pokrivene osiguranjem – stoga bi Alwin morao kupiti novo vozilo na vlastiti trošak, osim ako je zaključio kasko osiguranje za svoj automobil (više o tome na ► stranici 15).

Uspoređivanje ponuda

Nainternetu se možedobro prethodno informirati upravo o obveznom osiguranju od automobilske odgovornosti. Savjetnici za osiguranje daju podatke o akcijama i popustima. No i za ovo osiguranje trebalo bi zatražiti više ponuda, također od neovisnih savjetnika. Osim toga, oni vam mogu pomoći općenito pri nalaženju osiguratelja jer mlađi vozači do oko 25 godina nisu jednako dobrodošli kod svih osiguratelja: zbog većeg rizika od nesreće mnogi zaračunavaju višu tarifu (za mlađe

Potpuno pogrešno: alkohol za upravljačem

Piti alkohol i zatim sjesti za upravljač potpuno je pogrešno. K tomu osoba ne mora biti ni potpuno pijana: za količinu alkohola u krvi veću od 0,5 promila platit će više stotina eura kazne i dobiti opomenu, a za količinu veću od 0,8 promila oduzet će vam se vozačka na mjesec dana. Što je broj promila veći, kazne su veće. Za vlasnike privremene vozačke dozvole načelno vrijedi pravilo od 0,1 promila. Skrivite li još i nesreću, kasko osiguranje i osiguranje od posljedica nezgoda nisu obavezni pokriti štetu, a osiguranje od odgovornosti može zatražiti povrat u visini do 11 000 eura, ako je vozač u trenutku nesreće imao više od 0,8 promila alkohola u krvi.

To se može dogoditi i ako ste u međuvremenu odspavalj nekoliko sati: tijelo razgrađuje samo 0,1 promila po satu!

Za vožnju pod utjecajem droge (liječnička kontrola!) vrijede iste kazne kao i za vožnju s 0,8 promila alkohola. Odbijete li kontrolu, prijeti vam oduzimanje vozačke dozvole na najmanje šest mjeseci i visoke novčane kazne (više na internetskoj stranici www.meinschein.at).

ili predviđaju samopridržaj u slučaju štete.

Bonus – malus

Premija se, osim prema dobi osiguranika, računa prije svega prema snazi motora odnosno kod motocikala prema radnom obujmu, prema broju sjedala kao i prema rješavanju štete. Sustav bonusa i malusa nije zakonski reguliran. Novi osiguranik uglavnom počinje na stupnju 09 i plaća 100 posto premije. Sa svakom godinom bez nesreće moguće se spustiti do stupnja 00 – svaki slučaj štete vodi prema gore za tri stupnja u smjeru stupnja 17. Pri promjeni osiguratelja, temeljno određivanje bonusa i malusa ostaje nepromijenjeno. Pažnja: svaki osiguratelj može primijeniti vlastiti sustav bonusa i malusa, dakle određivati stupnjeve bonusa i malusa prema vlastitim temeljnim načelima. Pri promjeni osiguranja stoga nije

nužno da sljedeći osiguratelj preuzme interno dodijeljene stupnjeve.

Kasko i osiguranje putnika

Kasko osiguranje pokriva štete na vlastitom vozilu i isplativo je za novija vozila. Ako vozite staro „polovno“ vozilo, dobro razmislite isplati li vam se plaćanje premije u usporedbi s nabavnom vrijednošću. U pravilu, u slučaju štete nastaju samopridržaji što znači da ćete za svaki slučaj štete, također više puta godišnje, morati najprije sami platiti ugovoreni samopridržaj, a tek onda će osiguranje pokriti ostatak. Zaključivanje osiguranja vozača od posljedica nezgoda isplati se prije svega ako vozač nema potpuno osiguranje od posljedica nezgoda (► stranica 12). Ostali putnici osigurani su preko obveznog osiguranja od automobilske odgovornosti.

Godišnje plaćanje i otkazivanje

Plaćate li premije po mogućnosti uvijek godišnje odjednom unaprijed umjesto mjesечно ili tromjesečno – više se isplati! Također redovito provjeravajte imate li pogodnosti sa svojim obveznim osiguranjem od automobilske odgovornosti. Otkazivanje je moguće na godišnjoj osnovi, ali vodite računa o otkaznim rokovima (► stranica 11). Nakon slučaja štete moguće je otkazati bez navođenja razloga. Prodajete li vozilo koje je osigurano od odgovornosti, osiguranje automatski prelazi na kupca koji može otkazati ugovor o osiguranje s rokom od jednog mjeseca.

Posebnosti za moped i motocikl

Ako ne vozite svoj moped ili motocikl tijekom hladnog razdoblja, možete vratiti registarske oznake na određeno

Oprez, počinitelji nesreća

Niste samo vi ti koji mogu mijenjati osiguratelja. I osiguratelj može otkazati ugovor ako prouzročujete mnogo šteta i nesreća! Tada ćete morati brzo naći novog osiguratelja jer vožnja bez obveznog osiguranja od automobilske odgovornosti nije samo kršenje zakona: u slučaju nesreće morat će platiti sve štete (na vlastitom vozilu kao i na drugim vozilima) iz vlastitog džepa. Ne nađete li osiguratelja, dodijelit će vam ga Austrijska udruga osiguravatelja (VVO) – on prema zakonskim odredbama može zahtijevati do 50 posto dodatka na premiju. Razumna vožnja isplati se stoga ne samo iz zdravstvenih razloga.

razdoblje u lokalni ured za registraciju vozila. Tako ćete uštedjeti premiju, a točne uvjete morate razjasniti sa svojim osigurateljem. Dvokotači se često kradu ili oštećuju prilikom parkiranja. Takve štete pokriva samo kasko osiguranje – ovdje postoji jako puno varijanti s pokrićima i samopridržajima. Obavezno usporedite više ponuda i vodite računa o tome da kasko vrijedi i tijekom razdoblja bez vožnje kad motocikl stoji u garaži. Kao vozač mopeda i motocikla morate misliti i na osiguranje od posljedica nezgode u slobodno vrijeme (► stranica 12). Upravo mladi motociklisti prouzročuju iznadprosječno mnogo nesreća.

- osiguranje kućanstva
- osiguranje vlastitog doma
- osigurateljna zaštita na putovanju

Osiguranje pokućstva

Često se ne isplati osigurati nekoliko stvarčica u samačkom kutku ili studentskoj sobi od provale ili izljevanja vode iz vodovoda. Sve dok smještaj u vlastita četiri zida ne stoji toliko koliko bi iznosila godišnja premija za osiguranje kućanstva, moguća je eventualna ušteda na polici. Doduše, danas u prilično skromnom ambijentu vrijednosti se brzo penju i do visine nekoliko tisuća eura zbog elektroničkih uređaja. K tomu se preko osiguranja kućanstva osigurava i bicikl od kraće ili oštećenja, sve dok je dobro zaključan u podrumu ili spremlijen u prostoru za bicikle u stambenoj zgradi ili stanu. I treće, u osiguranja kućanstva uvijek je uključeno privatno osiguranje od odgovornosti. A to biste si trebali priuštiti u svakom slučaju (više o tome na ► stranici 20).

Osigurani u stambenoj zajednici?

Ako se useljavate u stambenu zajednicu, dovoljno je da jedan od saranara ima osiguranje kućanstva jer se time uglavnom osigurava i imovina u stanu. No osiguranje od odgovornosti vrijedi samo za onu osobu koja je zaključila ugovor o osiguranju. Stoga se upišite kao korisnik police ili zaključite vlastito osiguranje od odgovornosti!

Nije svaka voda ista

Polica osiguranja kućanstva i s njom povezano osiguranje od odgovornosti pomažu vam finansijski, npr. u slučaju kada se uslijed izljevanja vode iz vodovoda u vašem stanu voda proširi na zidove susjeda ispod vas i ondje prouzroči značajnu štetu. Ako vaša perilica rublja ima sustav zaštite od poplave, moguće je da ćete dobiti naknadu. No prelije li se voda iz kade zbog nepažnje, osiguratelj vam neće nadoknaditi štetu jer se tada ne radi o

Bitna je brza reakcija

Kako bi osiguratelj isplatio naknadu, morate sprječiti nastanak štete koliko je to moguće ili je smanjiti na najmanju moguću mjeru. To znači da u slučaju požara morate odmah obavijestiti vatrogasce, u slučaju izljevanja vode iz vodovoda zatvoriti glavnu slavinu ili pozvati stručnjaka za odmrzne smrznute cijevi. „Smanjiti štetu na najmanju mjeru“ znači npr. također da nećete unajmiti najskuplju tvrtku za poslove čišćenja.

Izljevanju vode iz odvoda ili dovoda i to nije osigurano. Međutim, u tom slučaju postoji mogućnost da vam se šteta nadoknadi iz osiguranja od odgovornosti. U svakom slučaju, osiguranja kućanstva nisu sveobuhvatni paketi s kojima ćete biti bezbržni.

Vlastiti dom: zaštita od beskućništva

Dok je osiguranjem kućanstva, jednostavno rečeno, pokriveno sve što nije zakovano ili pričvršćeno čavlima, dakle sve što bi moglo ispasti kad biste okrenuli stan naopačke, kod osiguranja vlastitog doma osigurana je „oprema“, dakle zidovi, podovi, krov, električne i plinske instalacije, cijevi za vodu – sve fiksne komponente zgrade.

Posjedujete li vlastiti dom, mudro je zaključiti jednu vrstu takvog osiguranja; čak i samo za osiguranje od jednog od najvažnijeg rizika: požara, a time i od gubitka vlastita četiri zida.

Mogućnosti uštede

Isključite lom stakla. Smanjuje premiju za skoro jednu trećinu.

Ugovorite samopridržaj. Tada ćete, doduše, morati sami plaćati manje štete, ali stvarno ružna iznenađenja (požar, provala/krađa i slično) osigurana su nešto povoljnije;

Dodatne protuprovalne zaštite. Protuprovalna vrata, alarmni uređaji itd. mogu također smanjiti iznos premije.

Izbjegavanje nadosiguranja i podosiguranja

Najvažnije kod osiguranja kućanstva i vlastitog doma jest iznos osiguranja: ako je prenizak, postoji podosiguranje. Tada se u slučaju štete nadoknađuje samo dio štete. Primjer kućanstva: ugovoren je iznos osiguranja od 75 000 eura, iako je pokućstvo vrijedno 150 000 eura. Tada u slučaju štete osiguratelj plaća samo polovicu, dakle za štetu od 6000 eura samo 3000 eura. Ako je iznos osiguranja previšok, plaćate bespotrebno previsoku premiju (nadosiguranje). U praksi je uobičajeno da se iznos osiguranja

paušalno utvrđuje prema veličini stana odnosno kuće i prema standardu opremljenosti. Da bi se izbjeglo podosiguranje u sljedećim godinama uglavnom se uključuje klauzula o indeksaciji radi održavanja vrijednosti. Time se iznosi i premije osiguranja godišnje prilagođavaju indeksu potrošačkih cijena. Odlučujuća prednost paušalnog obračuna: osiguratelj se u slučaju štete odriče prigovora podosiguranja. To u većini slučajeva malo povisuje premiju, ali se zato isplaćuju naknade do najvišeg iznosa obveze (dakle ugovorenog iznosa osiguranja). U novijim ugovorima odricanje od podosiguranja od strane osiguratelja već je postalo standardno.

Nadoknada u visini novonabavne ili vremenske vrijednosti?

Većina osiguratelja predviđa nadoknadu štete u visini novonabavne vrijednosti. To znači, ako vam je prilikom provale oštećen DVD snimač ili vam je ukradena digitalna kamera, možete nabaviti novi uređaj iste vrijednosti. Nadoknađuje se novonabavna vrijednost. Ako ste za DVD snimač prije pet godina platili 800 eura, a danas slični uređaji koštaju upola manje, dobit ćete samo 400 eura.

Useljavamo se zajedno

Kako bi se izbjegli dvostruki troškovi, osiguranja kućanstva mogu se spojiti. Prilikom zajedničkog useljavanja izvanredno se može otkazati „noviji“ ugovor. U svakom je slučaju pametno da se oba partnera navedu u ugovoru i da se po potrebi prilagodi iznos osiguranja.

Na putovanju: osnovna zaštita u ruksaku

Najvažnija zaštita na putovanju jest zdravstveno osiguranje. Provjerite na internetskoj stranici www.sozialversicherung.at vrijedi li europska zdravstvena iskaznica u zemlji u koju putujete (na poleđini e-kartice). Iako se liječenja ponekad ipak moraju najprije platiti u gotovini! Za ostale zemlje zatražite od pružatelja usluga ili vašeg zdravstvenog osiguranja zdravstvenu iskaznicu za inozemstvo ili zaključite privatno putno zdravstveno osiguranje.

Prije nego zaključite paket putnog osiguranja

- Ako imate osiguranje kućanstva ili još uvijek živite s roditeljima, postoji mogućnost da je vaša prtljaga suosigurana preko njihove police. Ali pazite: nikad je ne ispuštajte iz vida i spremite je na siguran način jer u

protivnom nećete dobiti nadoknadu. U polici je često uključeno i osiguranje od odgovornosti (► stranica 20). Ono je važno ako sami prouzročite štetu ili nesreću. No obratite pažnju na to da obuhvaća regiju u koju putujete.

- Imate li osiguranje od posljedica nezgoda u slobodno vrijeme, najčešće su njime pokriveni troškovi spašavanja i prijevoza kući. Provjerite vrijedi li ono u cijelom svijetu i po potrebi proširite opseg pokrića.
- Platite li svoje putovanje kreditnom karticom, postoji mogućnost da su time uključene i određene osnovne usluge osiguranja. Detaljnije o tome pročitajte na mrežnoj stranici vašeg izdavatelja kartice i ponesite broj službe za korisnike – nemojte ga spremiti samo u mobitel, nego ga ponesite na komadu papira! Ako se želite duže zadržati u inozemstvu, kao primjerice au-pair za čuvanje djece, zbog semestra u inozemstvu ili posla, više informacija naći ćete na ► stranici 19.

- osiguranje od profesionalne nesposobnosti
- osiguranje od radne nesposobnosti
- posao i studij u inozemstvu

Brojke i činjenice

Profesionalna nesposobnost ne nastaje primarno zbog nesreća, kako se često smatra, već zbog oboljenja. Prema podacima Austrijskog saveznog mirovinskog fonda za 2010. godinu 39% svih slučajeva profesionalne nesposobnosti odnosilo se na psihička oboljenja, 23% na oboljenja lokomotornog sustava i samo 4% na nesreće.
(Izvor: Studija udruge osiguravatelja Continentale o profesionalnoj nesposobnosti, 2011.)

Privatno osiguranje od profesionalne nesposobnosti – zašto?

Radno aktivne osobe do oko 40 godina često u početku imaju pravo na male isplate državnog mirovinskog osiguranja. Njima je dodatno osiguranje putem privatnog osiguranja od profesionalne nesposobnosti (BU) smisleno prijelazno rješenje do trenutka stjecanja prava na veću državnu mirovinu. Privatno osiguranje od profesionalne nesposobnosti isplaćuje ako se vaša radna sposobnost u usporedbi s tjelesno i duševno zdravim

Osiguranje od posljedica nezgoda ili osiguranje od profesionalne nesposobnosti za rad?

	Osiguranje od posljedica nezgoda	Osiguranje od profesionalne nesposobnosti
U kojim slučajevima plaća osiguranje?	za trajno tjelesno oštećenje nakon nesreće	za profesionalnu nesposobnost uslijed bolesti ili nesreće
Kako se isplaćuje nadoknada?	jednokratni iznos i/ili mjesecna renta	mjesecna renta
Zašto je osiguranje korisno?	Kod mlađih osoba (prije svega strastvenih sportaša) postoji povećana opasnost za nesreće prije nego oboljenja. Osim toga, mnoge osobe nakon nesreće s djelomičnom invalidnošću mogu nastaviti raditi, no hitno im je potreban veći iznos kako bi adaptirali vlastiti stan i prilagodili ga hendičepiranim osobama.	Oko 90% svih slučajeva profesionalne nesposobnosti uvjetovano je bolešću i nije posljedica nesreće. Državna mirovina zbog profesionalne nesposobnosti vrlo je mala, posebno u mlađoj životnoj dobi.

osobama u trajanju od najmanje šest mjeseci smanjila za više od 50 posto.

- Ako je do toga došlo zbog nesreće na radu ili profesionalne bolesti, dobit ćete državnu mirovinu. Detalje o trenutku stjecanja prava na državnu mirovinu zbog profesionalne nesposobnosti ili invalidsku mirovinu pročitajte od ► stranice 6.
- Privatno osiguranje od profesionalne nesposobnosti isplaćuje i nakon nesreće u slobodno vrijeme te – za razliku od osiguranja od posljedica nezgoda u slobodno vrijeme – nakon bolesti koje su nastale neovisno o radu.

Uštedite na visini premije

Kako privatno osiguranje od profesionalne nesposobnosti ne bi napravilo

prevelik manjak u kućnom budžetu, trebali biste iskoristiti sve mogućnosti kako bi premija bila što niža. Jedna od njih je zaključivanje osiguranja za točno određeno vremensko razdoblje u kojem bi vas gubitak prihoda posebno teško pogodio. Primjerice, 25-godišnji učitelj koji je ograničio trajanje osiguranja do 45. godine života, plaća premiju manju za dvije trećine od svog kolege koji se osigurao od profesionalne nesposobnosti do 65. godine života. Uštedjeti možete možda i na osobnoj klasifikaciji. Osiguravateljska društva dijele zanimanja u različite rizične skupine: U jednoj skupini nalaze se npr. poslovi s niskim rizikom, kao što su liječnici, odvjetnici, učitelji, u posljednjim skupinama poslovi su s visokim rizikom,

Osiguranje budućeg posla

Tko još nije zakoračio u radni svijet, vjerojatno će rijetko doći na ideju da se osigura od profesionalne nesposobnosti za rad. No kod mlađih ili studenata koji možda već moraju razmišljati o osiguranju obitelji, ta tema može biti aktualna. Pri podnošenju zahtjeva morate navesti željeni posao. Ako se taj posao nakon završetka studija ipak razlikuje od posla koji ste naveli (npr. medicinar koji ne radi kao liječnik nego kao sveučilišni lektor ili politolog koji se ne bavi ispitivanjem mišljenja nego radi kao novinar), morate obavijestiti osiguratelja: svaku promjenu posla morate prijaviti; ovisno o „stupnju opasnosti“ osiguratelja eventualno dolazi do drukčije klasifikacije premija.

kao što su npr. građevinski radnici. Budući da klasifikacija nije ista kod svih osiguravatelja, i to je već dovoljan razlog da se ponude osiguratelja precizno usporede.

Od glavnog direktora do glavnog menadžera za sigurnost

Pri odabiru osiguranja od profesionalne nesposobnosti za rad pazite prije svega na to da ne sadrži pravo osiguratelja na upućivanje osiguranika na drugi posao odnosno da je to pravo osiguratelja pretežno ograničeno. Inače osiguratelj ne isplaćuje nikakvu naknadu, s obrazloženjem da još uvjek možete raditi kao portir, tajnik, u stražarskoj službi ili slično. Za zaključivanje takvog osiguranja vrijedi pravilo: što ranije to bolje. Tko je, naime, mlad i zdrav, plaća puno manju premiju nego osiguranik u kasnijoj dobi.

Osiguranje od profesionalne nesposobnosti za rad ili nesposobnosti ostvarivanja zarade?

Ako se smatrate profesionalno nesposobnim za rad, više se ne možete baviti dosadašnjim poslom, trajno ili u najmanju ruku privremeno. No ako ste nesposobni ostvarivati zaradu, ne možete se baviti ni dosadašnjim niti nekim drugim poslom. Od tog se rizika možete osigurati osiguranjem od nesposobnosti ostvarivanja zarade. No takvo se osiguranje isplati samo osobama koje zbog teških ranijih bolesti ili posebno opasnih poslova (npr. miner ili krovopokrivač) ne mogu zaključiti osiguranje od profesionalne nesposobnosti za rad ili za samostalne djelatnosti, kao što su liječnici ili javni bilježnici. Premije su niže nego kod osiguranja od profesionalne nesposobnosti za rad. A to vrijedi i za osigurateljnu zaštitu.

Posao i školovanje u inozemstvu

U inozemstvu: kod organiziranih poslova u inozemstvu, razmjene praktikanata, praksi, semestara u inozemstvu itd., škole, sveučilišta ili privatni organizatori uglavnom ukazuju na važna osiguranja; zaštita iz socijalnog osiguranja iz domovine djelomično važi i dalje, npr. suosiguranje preko roditelja ili suosiguranje preko Austrijske studentske organizacije (ÖH) (► stranica 20).

Osiguranje na vlastitu ruku

Ako bez posredovanja agencije ili organizacije odlazite na neko vrijeme u inozemstvo, raspitajte se najprije kod svojeg nositelja socijalnog osiguranja prihvaća li se vaša e-kartica u regiji u koju putujete. Ako ne, pobrinite se za dodatno zdravstveno osiguranje u inozemstvu koje nude privatni osiguratelji. Od dodatnih privatnih osiguranja preporučuje se osiguranje od posljedica nezgoda u slobodno vrijeme koje vrijedi u cijelom svijetu (► stranica 12). Ako zaštita već ne postoji preko osiguranja kućanstva (► stranica 16), najkasnije sada zaključite privatno osiguranje od odgovornosti koje će vam pomoći u financijskom smislu u slučaju šteta koje ste sami skrivili. Nije skupo, a može vas spasiti od velikih financijskih potraživanja. Pazite da osiguranje vrijedi u cijelom svijetu!

Presudno pitanje: EU ili dalje

Koja osiguranja su vam potrebna, uvelike ovisi i o tome u koju zemlju odlazite. S dosad nabrojenim osiguranjima u Europi ste donekle dobro zaštićeni. No izvan Europe korisno je razmisiliti o osiguranju pravne zaštite ili sveobuhvatnom putnom zdravstvenom osiguranju i osiguranju povratka u domovinu. U nekim je

zemljama takvo osiguranje obvezatno. Raspitajte se u veleposlanstvima ili preko interneta o uvjetima ulaska u zemlju.

Osiguranja za au-pair

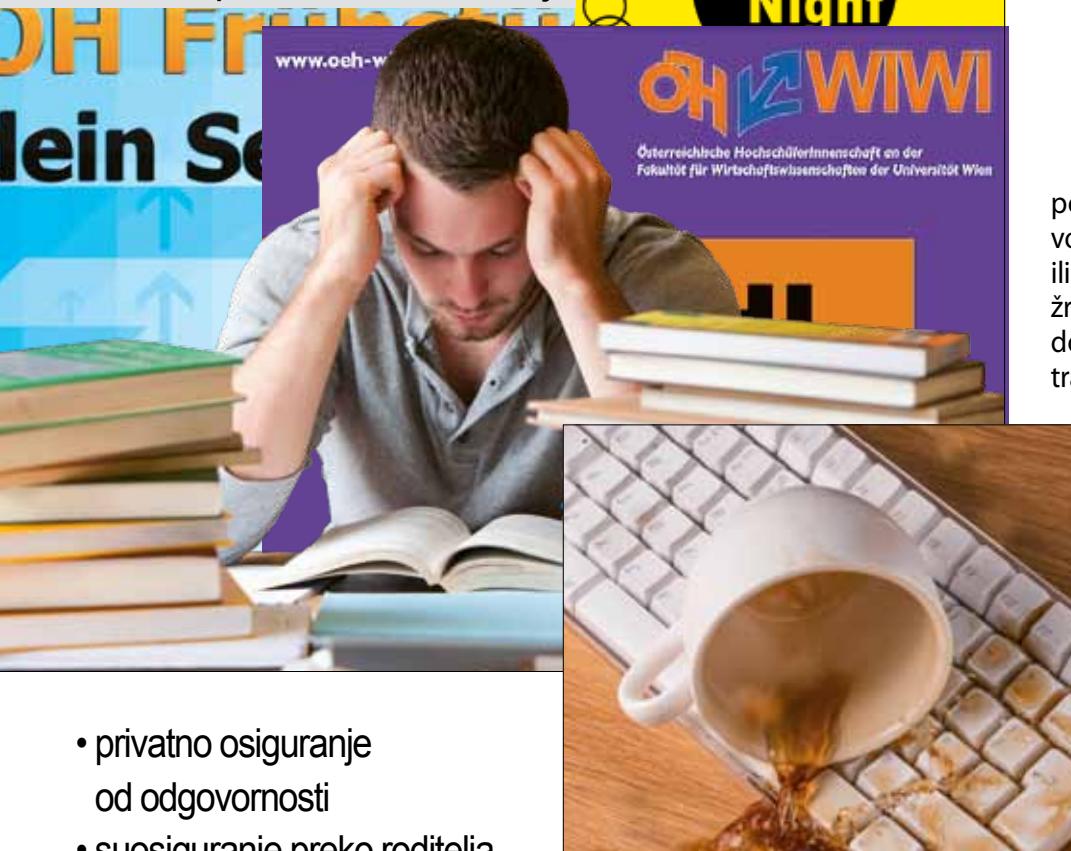
Puno osiguratelja nudi vlastite pakete osiguranja. Na www.arbeiterkammer.com (Au-pair osiguranja) daje se npr. usporedba osiguranja za au-pair. Ukratko: u pogledu davanja i premija postoje velike razlike, stoga osiguranje ne zaključujte bez prethodne usporedbe ponuda!

Besplatnu brošuru s korisnim informacijama o boravku mladih u inozemstvu možete preuzeti na www.jugendservice.at.

Ako prije ili nakon posla ili studija želite još neko vrijeme putovati kroz jednu ili više zemalja, korisno je zaključiti vlastito putno osiguranje. Informacije o osnovnoj zaštiti koja vam je potrebna naći ćete na ► stranici 20.

Važne poveznice

... za zamjenu praktikanata i učenika te studiranje u inozemstvu:
www.bmukk.gv.at ► Schulbesuch im Ausland (posjet školi u inozemstvu);
jugendinfo.akzente.net ► Internationaler Lehrlingsaustausch XCHANGE (međunarodna razmjena praktikanata); www.oeh.ac.at ► Studieren im Ausland (studiranje u inozemstvu)

- privatno osiguranje od odgovornosti
- suosiguranje preko roditelja
- osiguranje preko Austrijske studentske organizacije
- životno osiguranje
- osiguranje od nesposobnosti vraćanja kredita
- preventivna mirovina

Neophodno: privatno osiguranje od odgovornosti

Katrin (21) se javnim prijevozom vozi do veleučilišta. U trenutku kad je htjela ući u autobus, primijetila je da je zaboravila važnu skriptu. Okreće se na odvojku i prelazi ga bez gledanja ceste. Jedan vozač automobila morao je naglo zakočiti, drugi ga je udario u stražnji dio vozila i gurnuo prvi automobil u malu zalogajnicu na katu. Automobil je do pola ušao u radnju, uništio dobar dio prostorije i – što je još gore: ima ozlijedenih. Jedan od

njih, zaposlenik koji ima obitelj, ostati će trajni invalid.

Za sve to odgovorna je Katrin – naposljetku i za plaćanje štete, osim ako nije samostalno ili preko roditelja osigurana od odgovornosti. Brdo troškova, a osim mnogobrojnih materijalnih šteta, između ostalog, nastali su i troškovi odštete za pretrpljenu bol za ozlijedene i doživotne isplate za invalidnog muškarca kojem je potrebna njega. Stoga je privatno osiguranje od odgovornosti jedno od najvažnijih osiguranja koje bi trebali imati. Ono isplaćuje u svim nepredvidljivim slučajevima u kojima osiguranik nanese štetu drugim osobama ili njihovoj imovini. To nisu uvijek samo spektakularni slučajevi: dovoljno je da oštetite prijateljevo skupo prijenosno računalo ili slučajno prolijete šalicu kave po glazbenoj liniji u stanu prijateljice. Posebno skupi bit će naizgled bezazleni uzroci s velikim

posljedicama, npr. ako se prilikom vožnje bicikla prouzroči lančani sudar ili ako se na skijalištu izazove sudar, a žrtva nesreće bude upućena na njegu do kraja života. Posljedice takvih tragedija često se podcjenjuju jer: za prouzročene štete osoba cijeli život odgovara svojom čitavom imovinom.

Nepotreban rizik: osiguranje od odgovornosti – s uplatama od oko 35 eura godišnje i iznosom osiguranja od najmanje 1,5 milijuna eura – nije skupo i uključeno je u osiguranje kućanstva. Preporučuje se u svim životnim uvjetima, bez obzira na to jeste li na putu kao samac ili u partnerstvu. Parovi, također nevjenčani, mogu se isto zajedno osigurati.

Osiguranje preko roditelja

Sve dok nemate vlastiti prihod i živite u roditeljskom domu, osigurani ste od odgovornosti preko njihovog osiguranja kućanstva (ako ga imaju). To je najčešće moguće do 25. godine života odn. sve dok se isplaćuje dječji doplatak.

I seljavate li se iz doma, npr. u stambenu zajednicu, studentski dom ili vlastiti stan, niste više zaštićeni. Eventualno se roditelji mogu dogоворити s osigurateljem da ostanete i dalje osigurani preko „obiteljskog osiguranja od odgovornosti“. Međutim to se mora dogоворити s pojedinim savjetnikom i potvrditi u pisanom obliku.

Nedostaci u osiguranju od odgovornosti za studente

- U stambenoj zajednici: čak i kad postoji osiguranje kućanstva za stambenu zajednicu, svaki stanar

Osiguranje od odgovornosti za vlasnike pasa

Ako si nabavljate psa i živite u Beču, Gornjoj Austriji, Salzburgu, Tirolu i Štajerskoj, morate zaključiti osiguranje od odgovornosti za vlasnike pasa. U Donjoj Austriji osiguranje odgovornosti za vlasnike životinja propisano je zakonom samo za pse s povećanim potencijalom ugrožavanja. U svakom slučaju preporučuje se sklanjanje ovakvog osiguranja jer i drage, pametne životinje svojim jurenjem okolo mogu npr. izazvati prometnu nesreću s više ozlijedenih. Troškove za to snosi vlasnik psa. Pse je moguće često povoljnije osigurati u sklopu osiguranja kućanstva ili vlastitog doma.

zajednice nije automatski suosiguran, nego samo onaj koji je zaključio osiguranje. Samo ako ste se izričito upisali u policu osiguranja kućanstva, tada ste osigurani od odgovornosti. Ili možete zaključiti vlastito osiguranje od odgovornosti.

• U studentskom domu: uplatom u ÖH, Austrijsku studentsku organizaciju, (17,50 eura po semestru) studenti su automatski osigurani od posljedica nezgoda i odgovornosti („osiguranje preko Austrijske studentske organizacije“). Ono vrijedi za štete i nesreće na fakultetu, na putu do instituta i natrag, na fakultetskim ekskurzijama, čak na satovima sporta koje organizira fakultet te u sklopu studentskih domova.

Ali pazite: ako u slobodno vrijeme, neovisno o fakultetskim aktivnostima i zgradama, prouzročite nesreću ili štetu, niste više osigurani osiguranjem preko Austrijske studentske organizacije od posljedica nezgoda ili odgovornosti!

• U vlastitom stanu: ako vam se isplati osiguranje kućanstva (► stranica 16), time automatski dobivate osiguranje od odgovornosti. U protivnom biste si trebali obavezno priuštiti vlastitu privatnu policu osiguranja od odgovornosti.

Osiguranje i prevencija

Kod klasičnog osiguranja za slučaj doživljjenja i smrti miješaju se osiguranje i štednja – kombinirana varijanta nije najbolji izbor za svakoga. Ako ste samac i nemate djece, vjerojatno vam ne treba osiguranje za slučaj smrti.

Ako se zaključuje samo zbog štednje, klasično osiguranje za slučaj doživljjenja bolji je izbor u određenim okolnostima jer kao rentno osiguranje pruža mogućnost doživotne rente. Ali: kao i kod svih ugovora o životnom osiguranju treba uračunati dugo vremensko razdoblje – prijevremenim raskid je, dakako, moguć, ali se ne preporučuje zbog povezanosti s financijskim nedostacima. Stope prihoda trenutačno su vrlo male kao i kod svih štednih proizvoda. Varijante životnog osiguranja s vrijednosnim papirima (takozvana životna osiguranja povezana s fondovima ili fondovskim police) mogle bi ostvariti veću zaradu, ali su povezane s rizikom s obzirom na to da osiguranik sudjeluje u dobitku kao i u gubitku ove investicije. Iako što se pokazalo posljednjih godina, razvoj tržista vrijednosnih papira ne ide uvijek prema gore. Moguću alternativu predstavlja varijanta s jamstvom na kapital.

Osiguranje za slučaj smrti

Ako već živite u čvrstom partnerstvu, možda već imate djecu i želite zbrinuti svoje bližnje u slučaju svoje smrti,

razmislite o zaključivanju osiguranja za slučaj smrti. Ono košta – za isti iznos uplata – značajno manje od osiguranja za slučaj doživljjenja i smrti jer ne postoji štednja tijekom trajanja osiguranja.

Isti osiguratelski proizvod, ali samo pod drugim nazivom, osiguranje je od nesposobnosti vraćanja kredita. Njega zahtijevaju banke kad podižete veći kredit. Osiguratelj tada u određenoj mjeri preuzima odgovornost za preostali iznos kredita u slučaju da preminete tijekom otplate kredita.

Budući da postoje značajne razlike u premijama, svakako biste trebali usporediti više ponuda. Ako već imate ugovorenog osiguranja za slučaj doživljjenja i smrti, postoji mogućnost da ga upotrijebite za osiguranje kredita.

Preventivna mirovina

Načelno je mudro početi se baviti pitanjem mirovine već u mlađoj životnoj dobi. Uz državni mirovinski sustav, sve su važniji drugi (mirovina na temelju uplata poslodavca) i treći stup (privatna preventivna skrb). Izbor trenutačno ponuđenih proizvoda je velik, no nameće nekoliko pitanja. Ostvarivanje stope prihoda iznad stope inflacije moguće je sada samo uz velike rizike zbog niskih kamata na tržištu kapitala. Dugoročna veza pritom uvijek ide pod cijenu fleksibilnosti. Stoga se od javnih financija kao i od države zahtijeva da ponude fleksibilne proizvode koji odgovaraju promijenjenom poslovnom svijetu. Svatko tko ima potrebu da može u bilo kojem trenutku doći do svog novca, treba razmišljati o odgovarajućim oblicima štednje. Ako ništa drugo, prevencija može glasiti: završiti školovanje i studij brzo i koncentrirano.

Što se još nudi

- osiguranje pravne zaštite
- privatno zdravstveno osiguranje
- osiguranje popravka ili uređaja
- osiguranje na skijanju/snowboardingu
- osiguranje za popravak automobila
- osiguranje bicikla
- aplikacije za osiguranje

Osim dosad spomenutih osiguranja privatnih ponuđača, postoji velik broj drugih osiguranja od kojih neka mogu biti važna za vaše osobne potrebe. Na primjer,

- privatno osiguranje pravne zaštite ako se želite osigurati od rizika visokih troškova postupka. Iskoristite također mogućnost stručnog savjetovanja jer osiguranja pravne zaštite postoje u mnogim oblicima – ovdje treba pronaći „odgovara-juće“ za vaše potrebe.

Nadalje, privatno zdravstveno osiguranje ako želite ići privatnim liječnicima. Ova su osiguranja privlačna za zaključivanje jer su premije vrlo niske upravo u mlađoj životnoj dobi, a rastu tek s godinama. S druge strane, mlade osobe mnogo rjeđe obolijevaju od ozbiljnih bolesti. Međutim, postoji li već (kronična) bolest, teško ćete zaključiti osiguranje. Iako ćete kvalitetne liječničke usluge u zemlji dobiti i bez privatnog dodatnog osiguranja.

Prema zakonu,

liječnicima, bolnicama itd. čak je zabranjeno pri pružanju liječničke skrbi i pomoći raditi razliku između osiguranih i privatno osiguranih pacijenata. Ozdravljenje se ograničuje prije svega na slobodan odabir liječnika, bolje pružanje usluga tijekom boravka u bolnici ili dodatne usluge poput alternativnih metoda liječenja koje se, međutim, kod svakog osigурателя drukčije gledaju i često se nadoknađuju samo do određenog postotka ili maksimalnog godišnjeg iznosa.

Kraća i manja osiguranja

Osim toga postoji i niz polica koje se rado nude jer su razmjerno povoljne. No i tu treba sve točno provjeriti i inzistirati na savjetovanju. Čak ako se radi samo o nekoliko eura mjesечно, preko takvih polica godišnje se može skupiti poveći iznos. U to spadaju police, kao što su osiguranje hlađene robe ili osiguranje putne prtljage, osiguranje vjenčanja ili bračnog putovanja ili zdravstveno osiguranje za životinje koje za razliku od

obveznog osiguranja od odgovornosti vlasnika životinja (► stranica 21) može koštati više stotina eura godišnje.

Donosimo nekoliko najomiljenijih i najčešćih polica koje se usput zaključuju, iako se i ovdje preporučuje temeljito savjetovanje:

- Osiguranja popravka ili uređaja (mobitel, laptop, kamera). Sljedeća situacija sigurno vam je već poznata: kupili ste mobitel, laptop ili neki drugi električni ili elektronički uređaj, a na blagajni vam se usput za nekoliko eura mjesечно nudi osiguranje koje obećaje naknadu u slučaju štete ili gubitka uređaja. Zašto ne, razmišljate, pa to nije puno novaca. No mnoge moguće štete pokrivene su već zakonskom garancijom, garancijom proizvođača ili eventualnim osiguranjem kućanstva. Takve su police uglavnom zaista korisne za skupe uređaje i ako oštećenjem ili gubitkom mobitela, kamere ili laptopa prijete poslovni problemi. Premije, doduše, nisu vrlo visoke; no često je predviđen samoprdržaj, a nisu ni sve štete pokrivene. Provjerite i imate li ugovor s vremenskom vrijednošću proizvoda. To znači da se u slučaju štete ne nadoknađuje nova vrijednost proizvoda, nego vrijednost koju biste morali platiti za sličan mobitel, a ona s obzirom na brzi gubitak na vrijednosti tih proizvoda, često iznosi puno manje od kupovne cijene. Raspitajte se kod prodajnog osoblja o takvim pojedinostima ugovora. Inzistirajte na sveobuhvatnom savjetovanju.

- Osiguranje skija i snowboarda. Kod kupnje skija i snowboarda u trgovinama sa sportskom robom često se istovremeno nude i osiguranja od krađe i oštećenja. No, i kod tih polica točno treba provjeriti što je osigurano, a što nije. Razjasnite ta pitanja u

savjetodavnom razgovoru. Trik koji će u najmanju ruku otežati krađu skija pred kolibom: skije ne odlažite u paru jednu pored druge, nego pojedinačno, što dalje jednu od druge.

- Osiguranje troškova popravka automobila. Može se zaključiti samo u kombinaciji s kasko osiguranjem. Važno: pri zaključenju ugovora automobil ne smije biti stariji od šest godina ni imati više od 120 000 prijeđenih kilometara. Premija koja se isplaćuje na temelju osiguranja

ograničena je na 2000 eura godišnje i obuhvaća sudjelovanje u štetni. Određeni nedostaci i štete na dijelovima vozila, kao što su npr. na svjetlima, gumama ili akumulatoru nisu uključene.

- Osiguranje bicikla. Preporučuje se za visokokvalitetne bicikle. Premija se isplaćuje samo ako se može dokazati da je bicikl bio spremlijen u zaključanoj prostoriji. Puno je važnije da je pokriven rizik vaše odgovornosti ako kao vozač bicikla prouzročite štetu.

Osiguranje putem aplikacije za pametne telefone

U posljednje vrijeme osiguratelske usluge nude se putem aplikacije za pametne telefone. Super stvar, npr. pri rješavanju slučajeva štete, u slučajevima nužde ili kao alat za podsjetnik.

Sve češće u ponudi je i mogućnost zaključivanja kompletnih osiguratelskih proizvoda putem interneta ili izravno putem pametnog telefona, npr. kasko osiguranja i osiguranja od odgovornosti za e-bicikl ili osiguranja od posljedica nezgoda koja su ograničena samo na nekoliko sati ili dana. Načelno to nije loša ideja ako se želite samo privremeno osigurati, primjerice za tjedan dana na skijanju ili planinarenju.

No kao i za sve online ponude vrijedi sljedeće: dobro se informirajte – u protivnom se možete osjećati potpuno osigurani, a moguće je da to uopće niste. U hitnom slučaju tada može doći do neugodnih iznenađenja jer je iznos pokrića premalen ili zato što mnogi propusti i nesretni slučajevi nisu pokriveni. U slučaju dvojbe, bolje je odabrati potpuno osiguranje od posljedica nezgoda, čak i ako je to skuplji izbor. Odlične dodatne aplikacije za vremensku prognozu na skijanju, kalendar događaja i sve ostalo ionako se može preuzeti besplatno!

Također ovdje vrijedi: zatražite savjet i sve u miru dobro provjerite.

Ako želite saznati više

Impressum

Objavljeno kao prilog
časopisu KONSUMENT
7/2013

Sva prava pridržana

Izdavač i vlasnik medija:
Verein für
Konsumenteninformation
Mariahilfer Straße 81
1060 Beč
Broj u središnjem registru
udruge 389759993

Grafičko oblikovanje:
Erwin Haberl

Tekst:
Mag. Susanne Spreitzer

Fotografije:
Naslovna stranica: RFarrarons /
Shutterstock.com
Stranica 3: Dino Osmic / James
Steidl / Shutterstock.com
Stranica 4: baki / Shutterstock.com
Stranica 5: RHMAGE / Shutterstock.
com
Stranica 7: Poznyakov / Shutterstock.
com
Stranica 8: FritzPress
Stranica 9: VKI
Stranica 10: CandyBox Images /
Shutterstock.com
Stranica 11: Rido / Shutterstock.
com
Stranica 12: ÖAMTC
Stranica 13: Dirk Ott, melis /
Shutterstock.com
Stranica 14: Werner Heiber,
wellphoto / Shutterstock.com
Stranica 15: tommaso79, Margo
Harrison / Shutterstock.com
Stranica 16: Zastolskiy Victor /
Shutterstock.com
Stranica 17: Artens / Shutterstock.
.com
Stranica 18: ostill / Shutterstock.
.com
Stranica 19: Ariwasabi / Shutterstock.
.com
Stranica 20: wavebreak-media /
Shutterstock.com
Stranica 21: Eric Isselee, CandyBox
Images / Shutterstock.com
Stranica 22: www.goldried.info;
ostill / Shutterstock.com
Stranica 23: Liyana Vynogradova /
Shutterstock.com

Tisk:
Leykam Druck
GmbH & Co KG
7201 Neudörfel

Mjesto izdavanja i izrade:
Beč

Provjera polica

2., ažurirano izdanje

136 stranica
14,90 € + poštara
www.konsument.at/polizzen-check

Koje police imaju smisla, a koje čisti luksuz?
Kako prepoznati zamke u sitno tiskanim slovima?
Kako optimizirati? Kako dobiti najvišu zaštitu za svoju premiju? U našoj knjizi naći ćete savjete za uštedu u svim područjima osiguranja i objašnjene uvjete osiguranja na temelju konkretnih primjera.

Izdvojeni sadržaj

- Koja su osiguranja stvarno potrebna
- Optimiziranje postojećih polica
- Od sklapanja do otkazivanja
- Pojedinosti u sitno tiskanim slovima
- Savjeti za uštedu u svim područjima osiguranja

Cjelokupni program knjiga u izdanju KONSUMENTA s drugim naslovima iz područja osiguranja i financija naći ćete na www.konsument.at/shop

Stručna dežurna linija društva VKI

Telefonske savjete za vaša pitanja o osiguranju možete dobiti na dežurnoj liniji 0900 410 015 (najviše 1,36 eura po minuti).
Od ponedjeljka do petka od 9 do 15 sati.

Testove, analize, izvješća o područjima osiguranja
naći ćete redovito u časopisu o testovima KONSUMENT
Više informacija na www.konsument.at

Više informacija o osiguranjima: Versicherungen:

Versicherungsverband Österreich

Schwarzenbergplatz 7, 1030 Beč
Tel. +43 1 711 56-0, Faks +43 1 711 56-270
E-pošta: info@vvo.at; <http://www.vvo.at>